

Jan Paweł II – droga do świętości

**Scenariusze katechez przygotowujących dzieci i młodzież
do kanonizacji Jana Pawła II**

Zamość 2014

Autorzy:
Anna Matelak
Ks. Robert Strus
Ks. Sylwester Zwolak

Konsultacja katechetyczna:
Ks. dr hab. Paweł Mąkosa

Konsultacja pastoralna:
Ks. dr Paweł Płaczek

Korekta:
Małgorzata Godzisz

Wydział Nauki i Wychowania Katolickiego
Kurii Diecezjalnej w Zamościu
ul. Hetmana Jana Zamoyskiego 1
22-400 Zamość

Partnerzy:
Katedra Katechetyki Psychologiczno-Pedagogicznej KUL Jana Pawła II
Lubelskie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli Oddział w Zamościu
Zespół Szkół Katolickich św. Ojca Pio w Zamościu

Patronat medialny:
Katolickie Radio Zamość
Niedziela Zamojsko-Lubaczowska

ISBN 978-83-64519-10-9

Druk: BONUS LIBER Sp. z o.o.
Wydawnictwo i Drukarnia Diecezji Rzeszowskiej
35-020 Rzeszów, ul. 17 Pułku Piechoty 7
tel. 17 852 59 38
www.bonusliber.pl

Spis treści

Wprowadzenie	4
1. Dom rodzinny – narodziny świętości Jana Pawła II (przedszkole)	6
2. Wadowice – tu wszystko się zaczęło (klasy I-III szkoły podstawowej).....	11
3. Spowiedź i Eucharystia – umocnienie w drodze do świętości Jana Pawła II (klasy IV-VI szkoły podstawowej).....	17
4. Słowo Boże i modlitwa – pokarm na drodze do świętości Jana Pawła II (gimnazjum)	24
5. Świadectwo świętości Jana Pawła II (szkoły ponadgimnazjalne)	35

Wprowadzenie

Szybkimi krokami zbliża się bardzo ważny dla Kościoła katolickiego w Polsce dzień kanonizacji bł. Jana Pawła II. Dokona się on w ustanowione przez Papieża Polaka Święto Miłosierdzia, 27 kwietnia 2014 roku. W duszpasterstwie ogólnym trwają przygotowania do tego podniosłego wydarzenia poprzez wygłaszane konferencje, homilie i nabożeństwa. Osoba – wkrótce już świętego – Jana Pawła II nie może być nie zauważona również w szkolnej katechezie. Słowa homilii, którą wygłosił w katedrze wrocławskiej 6 czerwca 1991 roku, pokazują, jak bardzo żył on sprawami szkoły i katechezy: „Niechże tedy szkoła, a w niej katechizacja – która ma swoje dobrze określone i znane wam cele: wprowadzania wiernych do świadomego uczestnictwa w życiu Bożym i w życiu Kościoła, do dojrzałej wiary, ukazywania sensu ludzkiego życia, prowadzenia do świętości poprzez umacnianie w Duchu Świętym więzi z Chrystusem w drodze do Ojca (por. Og. Instr. Katech., *Notificationes*, 1973 r.) – niechże ta szkoła uczy w wolnej Polsce młode pokolenia, a także i starsze, że „właściwego korzystania z wolności można się nauczyć tylko przez jej właściwe używanie” (Jan XXIII, *Mater et Magistra*, 232). Kochana młodzieży, drodzy rodzice, katecheci i katechetki, bardzo was proszę, byście nie żałowali trudu i pomysłowości, aby lekcje religii miały swój blask i świeżość, a także ten szczególny urok, jaki z natury Objawienia Bożego jest im właściwy”.

Powyższe przesłanie obliuguje nas do tego, aby w przededniu kanonizacji bł. Jana Pawła II przypomnieć także poprzez szkolną katechezę jego sylwetkę i dokonania. Podejmując się tego zadania Wydział Nauki i Wychowania Katolickiego Kurii Diecezjalnej w Zamościu przygotował konspekty katechez, poświęconych życiu, przymiotom i posługiwaniu Papieża Polaka w Kościele powszechnym. Żywię głęboką nadzieję, że zaprezentowane tutaj treści staną się pomocą, a także inspiracją dla katechetów we właściwym przygotowaniu dzieci i młodzieży do uroczystości kanonizacyjnych.

Pragnę w tym miejscu serdecznie podziękować pracownikom Wydziału, autorom scenariuszy katechez: Pani mgr Annie Matelak, Księdzu

dr. Robertowi Strusowi oraz Księdzu dr. Sylwestrowi Zwolakowi za przygotowanie do druku niniejszej publikacji. Dziękuję również instytucjom współpracujących z WNiWK za konsultację oraz wszelką pomoc wyświadczoną autorom w powstawaniu prezentowanych poniżej pomocy katechetycznych.

Niech osoba i dzieło Jana Pawła II staną się bliższe uczniom, których poprzez katechezę prowadzimy. Świętość życia Papieża Polaka, niech nas wszystkich mobilizuje w wypełnianiu powszechnego powołania do świętości. Jego orędownictwo przed Bogiem niech wyprasza zbawienne łaski dla Kościoła Bożego na całym świecie, dla naszej Ojczyzny i nas samych.

*Ks. prałat dr Wiesław Galant
Dyrektor Wydziału Nauki i Wychowania Katolickiego
Kurii Diecezjalnej w Zamościu*

1. Dom rodzinny – narodziny świętości Jana Pawła II (przedszkole)

I. Założenia edukacyjne

1. Cel ogólny: Dziecko wie, w jaki sposób rodzice Karola Wojtyły pomagali mu zostać świętym.

2. Cele szczegółowe

Uczeń (wiedza):

- wymienia imiona rodziców Karola Wojtyły,
- potrafi powiedzieć, kiedy Jan Paweł II zostanie ogłoszony świętym,
- wyjaśnia, że rodzice prowadzą dzieci do Boga,
- wytłumaczy, że Pan Bóg chce, aby wszystkie dzieci były święte.

Uczeń (umiejętności):

- potrafi modlić się wspólnie z rodzicami,
- modli się za swoją rodzinę.

3. Metody

Praca z Pismem Świętym, rozmowa kierowana, opowiadanie, rysunek, piosenka

4. Środki dydaktyczne

Pismo Święte, kolorowe kredki, kartony białego papieru (format A4), świeca, sprzęt do prezentacji audio lub video, pieśń *Pan kiedyś stanął nad brzegiem*, portret Jana Pawła II (należy go umieścić w centralnym

miejscu sali lekcyjnej, np. przy tablicy), zdjęcia małego Karola Wojtyły z rodzicami

II. Przebieg katechezy

1. Modlitwa

Dziękczynna za papieża Jana Pawła II i jego kanonizację: *Zdrowaś Maryjo...*

2. Wstęp

Dzieci wspólnie z katechetą śpiewają lub wysłuchują pieśni *Pan kiedyś stanął nad brzegiem* (pieśni można wysłuchać korzystając np. ze strony internetowej: <http://www.youtube.com/watch?v=1c5IiTVDT6k> [dostęp: 29.01.2014]).

Katecheta prosi dzieci o udzielenie odpowiedzi na pytanie:
Jak miał na imię Jan Paweł II zanim został papieżem?

Następnie prosi dzieci, aby po kolei głośno powiedziały swoje imiona. Na koniec katecheta przypomina dzieciom swoje imię i tłumaczy, że każde dziecko i każdego dorosłego Pan Jezus woła po imieniu i zaprasza, aby pójść za Nim.

Po zakończeniu rozmowy z dziećmi, katecheta uczy je pieśni *Pan kiedyś stanął nad brzegiem*.

3. Rozwinięcie

• Opowiadanie

Katecheta prezentuje dzieciom zdjęcia małego Karola Wojtyły z rodzicami i opowiada historię życia Jana Pawła II: Karol Wojtyła urodził się prawie sto lat temu, w roku 1920 w Wadowicach. Miasto to położone jest w górach. Jego ojciec Karol był żołnierzem, a mama Emilia opiekowała

się domem. Karol chodził do szkoły w Wadowicach. Uczył się bardzo dobrze. W niedzielę uczęszczał do parafialnego kościoła. Był ministrantem. W wolnym czasie zajmował się sportem. Zimą bardzo lubił jeździć na nartach. Latem wraz z kolegami chodził na wycieczki w góry. Często też grał z nimi w piłkę. Najchętniej stawał na bramce. Karol był dobrym kolegą, wspaniałym księdzem i cudownym papieżem. W tym toku (27 kwietnia 2014) w Rzymie zostanie ogłoszony świętym. (na podstawie: <http://www.chrystusowcy.pl/schr/teksty/kat8%2703.htm> [dostęp: 27.01.2014 r.]

Następnie nauczyciel stawia dzieciom pytania:

Jak miała na imię mama Karola Wojtyły? Czym się zajmowała?

Jak miał na imię jego tata? Jaki zawód wykonywał?

Jakie są imiona Waszych rodziców? Czym się oni zajmują? (dzieci po kolei wymieniają imiona swoich rodziców oraz zawody, jakie wykonują)

- **Rysunek**

Katecheta rozdaje dzieciom kartony białego papieru (format A4) i prosi, aby narysowały małego Karola ze swoimi rodzicami. Po wykonaniu zadania dzieci prezentują swoje prace. Nauczyciel ocenia rysunki.

- **Praca z Pismem Świętym**

Katecheta opowiada własnymi słowami wydarzenie opisane w Łk 2,41-46.

„Rodzice Jego chodzili co roku do Jerozolimy na Święto Paschy. Gdy miał lat dwanaście, udali się tam zwyczajem świątecznym. Kiedy wracali po skończonych uroczystościach, został Jezus w Jerozolimie, a tego nie zauważyli Jego Rodzice. Przypuszczając, że jest w towarzystwie pątników, uszli dzień drogi i szukali Go wśród krewnych i znajomych. Gdy Go nie znaleźli, wrócili do Jerozolimy szukając Go. Dopiero po trzech dniach odnaleźli Go w świątyni, gdzie siedział między nauczycielami, przysłuchiwał się im i zadawał pytania” (Łk 2,41-46).

Następnie stawia dzieciom pytania:

Jak myślicie, co czuli Maryja i św. Józef, kiedy zagubił się Jezus podczas pielgrzymki do Jerozolimy?

Co czuliby Wasi rodzice, kiedy na chwilę byście się im zgubili?

Po wysłuchaniu odpowiedzi dzieci, katecheta tłumaczy im, że rodzice ich bardzo kochają i zależy im na ich dobru. Troszczą się o nich, kupują ubrania, zabawki, itp., ale też mówią o Panu Bogu, który bardzo kocha wszystkich ludzi. Uczą dzieci modlitwy, która jest rozmową z Panem Bogiem. Tak kochali małego Karola Wojtyłę jego rodzice, i nas też nasi rodzice tak starają się kochać. Dlatego wspólnie z rodzicami modlimy się, chodzimy do kościoła, a także powinniśmy się modlić za nich.

- **Modlitwa za rodziców**

Katecheta prosi dzieci, aby utworzyły krąg. Na środku stawia zapaloną świecę i wyjaśnia, że symbolizuje ona Pana Jezusa. Prosi dzieci, aby głośno wypowiedziały swoje modlitwy w intencji rodziców. Zachęca, aby to były modlitwy dziękczynienia, prośby i przeproszenia.

4. Zastosowanie życiowe

Katecheta zwraca się do dzieci słowami:

Dzięki miłości swoich rodziców, ich pracy i modlitwie Jan Paweł II został świętym. Pan Jezus pragnie, abyśmy też byli święci. Wtedy również nasi rodzice będą bardzo z nas dumni i będą bardzo się cieszyć. Następnie katecheta wspólnie z dziećmi poszukuje odpowiedzi na pytanie: Co mamy robić, aby być świętymi?

5. Podsumowanie

Jak miała na imię mama Karola Wojtyły?

Jak miał na imię jego tata?

Jakie zawody wykonywali?

Kiedy Jan Paweł II zostanie ogłoszony świętym?

6. Praca domowa

Katecheta prosi dzieci, aby w domu wspólnie z rodzicami podziękowali Panu Bogu za papieża Jana Pawła II i za to, że zostanie ogłoszony świętym.

7. Modlitwa

Katecheta wspólnie z dziećmi śpiewa pieśń *Pan kiedyś stanął nad brzegiem*.

2. Wadowice – tu wszystko się zaczęło (klasy I-III szkoły podstawowej)

I. Założenia edukacyjne

1. Cel ogólny: Uczeń wie o dużej roli rodziny i parafii na drodze do świętości Jana Pawła II.

2. Cele szczegółowe

Uczeń (wiedza):

- wymienia imiona rodziców Karola Wojtyły,
- wyjaśnia, jak ważna była rodzina i parafia na drodze do świętości Jana Pawła II,
- wie, że młody Karol Wojtyła był ministrantem,
- potrafi powiedzieć, kiedy Jan Paweł II zostanie ogłoszony świętym,
- uzasadnia, że rodzice prowadzą dzieci do Boga.

Uczeń (umiejętności):

- potrafi modlić się wspólnie z rodzicami,
- modli się za swoją rodzinę,
- potrafi wspólnie z rodzicami uczestniczyć w liturgii i życiu parafii (ministranci, scholka, itp.).

3. Metody

Praca z Pismem Świętym, piosenka, rozmowa kierowana, praca z tekstem, rysunek

4. Środki dydaktyczne

Pismo Święte, kopie tekstu z rysunkami, kolorowe kredki, kartony białego papieru (format A4), sprzęt do prezentacji audio lub wideo, piosenka *Moje miasto Wadowice*, portret Jana Pawła II (należy umieścić go w centralnym miejscu sali lekcyjnej, np. przy tablicy), zdjęcia małego Karola Wojtyły z rodzicami, zdjęcia Wadowic i bazyliki w Wadowicach.

II. Przebieg katechezy

1. Modlitwa

Dziękczynna za papieża Jana Pawła II i jego kanonizację: *Zdrowaś Maryjo...*

2. Wstęp

Uczniowie z katechetą wysłuchują piosenki *Moje miasto Wadowice* (piosenkę można wysłuchać korzystając np. ze strony internetowej: http://ospostrowek.wrzuta.pl/audio/9jtSDzKF8F6/moje_miasto_wadowice [dostęp: 29.01.2014]).

Następnie katecheta prezentuje dzieciom zdjęcia Wadowic i prosi o udzielenie odpowiedzi na pytania:

Jak nazywa się miasto, w którym urodził się Karol Wojtyła?

W jakich okolicach jest położone to miasto?

Dlaczego Jan Paweł II tak bardzo kochał miasto Wadowice i tak chętnie tam wracał?

Dlaczego miejscowość, w której mieszkamy możemy nazywać naszym domem?

Po wysłuchaniu odpowiedzi uczniów katecheta prosi ich, aby opowiedzieli krótko o miejscowościach, w których mieszkają. Szczególną uwagę należy zwrócić na kościół parafialny (można zapytać dzieci: ilu księży pracuje w parafii?, jak się nazywa ks. proboszcz?, w jaki sposób dzieci

angażują się w życie parafii?, o której godzinie jest w niedzielę Msza św. dla dzieci?, itp.) .

3. Rozwinięcie

- **Praca z tekstem z obrazkami**

Katecheta rozdaje uczniom kopie tekstu z obrazkami (załącznik) i prosi, aby w ciszy przeczytali powoli cały tekst. Następnie wybrane przez nauczyciela dzieci odczytują kolejne zdania tekstu na głos. Po wykonaniu polecenia uczniowie odpowiadają na pytania:

Jakie były imiona rodziców Karola Wojtyły?

Czym się zajmowali?

Jakie pasje w dzieciństwie i młodości miał Karol Wojtyła?

W jaki sposób jako mały chłopiec służył Panu Bogu?

- **Praca z Pismem Świętym**

Katecheta prosi dzieci o uważne wysłuchanie tekstu Ewangelii:

„Rodzice Jego chodzili co roku do Jerozolimy na Święto Paschy. Gdy miał lat dwanaście, udali się tam zwyczajem świątecznym. Kiedy wracali po skończonych uroczystościach, został Jezus w Jerozolimie, a tego nie zauważyli Jego Rodzice. Przypuszczając, że jest w towarzystwie pątników, uszli dzień drogi i szukali Go wśród krewnych i znajomych. Gdy Go nie znaleźli, wrócili do Jerozolimy szukając Go. Dopiero po trzech dniach odnaleźli Go w świątyni, gdzie siedział między nauczycielami, przysłuchiwał się im i zadawał pytania” (Łk 2,41-46).

Następnie nauczyciel stawia uczniom pytania:

W jakim celu poszedł Jezus z rodzicami do Jerozolimy?

Gdzie rodzice odnaleźli Jezusa, kiedy się zgubił?

Co Jezus robił w świątyni?

Po wysłuchaniu odpowiedzi katecheta zwraca się do uczniów słowami: Mały Karol Wojtyła wspólnie ze swoim ojcem pielgrzymował do Kalwarii Zebrzydowskiej. Chętnie chodził do kościoła parafialnego i z radością

służył do Mszy św. Pani Joanna Krzyżanek tak opisuje jego dzieciństwo: „Karol skończył dziewięć lat (...). Od kilku miesięcy przygotowywał się do Pierwszej Komunii Świętej. Codziennie wstawał bardzo wcześnie, aby o 6.00 być już w kościele na Mszy Świętej. Po nabożeństwie klękał przed obrazem Matki Boskiej i modlił się. Potem szedł do szkoły. Wieczorem, kiedy leżał w łóżku, siadała obok niego mama i opowiadała mu o Panu Bogu. I tak było każdego dnia” (*Jan Paweł II, czyli, jak Karolek został papieżem i kilkadziesiąt razy okrążył kulę ziemską*, Sandomierz 2011, s. 21). Niestety wkrótce jego mama zmarła i Karol został tylko z ojcem i bratem Edmundem.

- **Rysunek**

Katecheta zwraca się do uczniów słowami: Kiedy w 1999 roku Papież Jan Paweł II odwiedził swój kościół parafialny powiedział, że tam w Wadowicach wszystko się zaczęło – zaczęła się jego piękna droga, która doprowadziła go do świętości. Jan Paweł II zostanie ogłoszony świętym w Rzymie 27 kwietnia 2014 roku. Pan Jezus chce, abyśmy i my zostali świętymi. Nasza droga do świętości też zaczyna się w naszych rodzinach i naszych parafiach.

Następnie katecheta rozdaje dzieciom kartony białego papieru (format A4) i prosi, aby narysowały swój kościół parafialny (rysunki dzieci mogą wykonać również w swoich zeszytach). Po wykonaniu zadania dzieci prezentują owoce swojej pracy. Katecheta ocenia rysunki.

4. Zastosowanie życiowe

Wspólnie z dziećmi katecheta poszukuje odpowiedzi na pytanie:
Co mamy robić, abyśmy i my zostali ludźmi świętymi?

W poszukiwaniu odpowiedzi katecheta powinien zwrócić uwagę dzieci na rolę rodziny i parafii.

5. Podsumowanie

Jak nazywa się miasto, w którym urodził się i wychował Karol Wojtyła?

Jakie były imiona jego rodziców?

Kim był jego ojciec?

Czym zajmowała się jego mama?

W jaki sposób mały Karol służył Panu Bogu?

Co lubił robić mały Karol w wolnym czasie?

Kiedy Jan Paweł II będzie ogłoszony świętym?

6. Praca domowa

Katecheta prosi dzieci, aby w domu, wspólnie z rodzicami zastanowili się, jak przygotować ich dom na dzień kanonizacji Jana Pawła II?

7. Modlitwa

Modlitwa w intencji rodzin dzieci: o jak najlepsze przygotowanie do kanonizacji Jana Pawła II.

III. Załącznik

Karol Wojtyła urodził się 18 maja 1920 roku w Wadowicach.

Miasto to położone jest w . Jego ojciec Karol był mama

Emilia opiekowała się . Karol chodził do w Wadowicach. Uczył się dobrze.

W niedzielę uczęszczał do parafialnego

Był . W wolnym czasie zajmował się sportem. Zimą bardzo lubił

jeździć na . Latem wraz z chodził na wycieczki

w . Z kolegami często grał w . Najczęściej stawał na

. Karol był dobrym kolegą, wspaniałym i cudow-

nym .

(na podstawie materiału ze strony: <http://www.chrystusowcy.pl/schr/teksty/kat8%2703.htm> [dostęp: 27.01.2014 r.])

3. Spowiedź i Eucharystia – umocnienie na drodze do świętości Jana Pawła II (klasy IV-VI szkoły podstawowej)

I. Założenia edukacyjne

1. Cel ogólny: Uczeń rozumie, że sakrament pokuty i pojednania oraz Eucharystia to źródła świętości Jana Pawła II.

2. Cele szczegółowe

Uczeń (wiedza):

- potrafi powiedzieć, w jaki sposób Karol Wojtyła w dzieciństwie przygotowywał się do spowiedzi świętej i Eucharystii,
- uzasadnia, jak ważne były sakramenty spowiedzi i Eucharystii na drodze do świętości Jana Pawła II,
- wymienia warunki sakramentu pokuty i pojednania,
- wyjaśnia, jak dobrze przygotować się do Mszy św.,
- wskazuje datę ogłoszenia Jana Pawła II świętym.

Uczeń (umiejętności):

- potrafi przygotować się do sakramentów spowiedzi i Eucharystii,
- systematycznie korzysta z sakramentu spowiedzi i uczestniczy w Eucharystii.

3. Metody

Praca z Pismem Świętym, piosenka, rozmowa kierowana, praca z tekstem, układanka, sprzęt do prezentacji audio lub wideo

4. Środki dydaktyczne

Pismo Święte, kartony z ważnymi datami z życia Jana Pawła II, magnesy, piosenka *Święty uśmiechnięty*, fragment homilii Jana Pawła II, portret papieża (należy go umieścić w centralnym miejscu sali lekcyjnej, np. przy tablicy)

II. Przebieg katechezy

1. Modlitwa

Dziękczynna za papieża Jana Pawła II i jego kanonizację: *Zdrowaś Maryjo...*

2. Wstęp

Uczniowie wspólnie z katechetą śpiewają lub wysłuchują piosenki *Święty uśmiechnięty* (piosenkę można wysłuchać korzystając np. ze strony internetowej: http://religijne.wrzuta.pl/audio/8TmyXBOSxwW/arka_nowego_-_swiety_swieyty_usmiechniety [dostęp: 29.01.2014]).

Następnie katecheta prosi dzieci o udzielenie odpowiedzi na pytania:
Kto może zostać świętym?
Jakie cechy powinien posiadać człowiek święty?

W przypadku braku możliwości wysłuchania piosenki nauczyciel rozpoczyna katechezę od postawienia uczniom powyższych pytań.

Po wysłuchaniu odpowiedzi uczniów katecheta zwraca się do nich słowami: Droga do świętości to droga piękna i pełna fascynujących przygód, ale jest to droga trudna. Możemy ją porównać z drogą na górski szczyt. Jan Paweł II, który zostanie 27 kwietnia 2014 roku w Rzymie ogłoszony świętym, jest dla nas przykładem jak mamy kroczyć drogą do świętości. Dla papieża z Polski ważną pomocą podczas wędrówki tą drogą były sakramenty spowiedzi i Eucharystii. Na dzisiejszej katechezie będziemy o tym mówić.

Nauczyciel zapisuje temat katechezy na tablicy: *Spowiedź i Eucharystia – umocnienie na drodze do świętości Jana Pawła II*. Prosi, aby uczniowie zapisali temat w zeszytach.

3. Rozwinięcie

- **Opowiadanie**

Katecheta opowiada krótko historię życia Jana Pawła II: Karol Wojtyła urodził się 18 maja 1920 roku w Wadowicach. 20 czerwca 1920 roku został ochrzczony w kościele parafialnym w Wadowicach. Jego ojciec Karol był żołnierzem, a mama Emilia opiekowała się domem. Karol chodził do szkoły w Wadowicach. Uczył się bardzo dobrze. 13 kwietnia 1929 roku umarła jego matka. W maju 1929 roku Karol przystąpił po raz pierwszy do spowiedzi i Komunii Świętej. 1 listopada 1946 roku kardynał Adam Sapieha wyświęcił go na księdza. Papieżem został 16 października 1978 roku. 2 kwietnia 2005 roku zmarł, 1 maja 2011 został ogłoszony błogosławionym, a 27 kwietnia 2014 roku będzie ogłoszony świętym.

- **Rysunek**

Katecheta rysuje na tablicy drogę prowadzącą na szczyt góry. Na nim pisze słowo: ŚWIĘTOŚĆ. Wyjaśnia uczniom, że ta droga symbolizuje historię życia Jana Pawła II. Ukazuje uczniom przygotowane kartony papieru z ważnymi wydarzeniami z życia papieża. Prosi ochotników, aby za pomocą magnesów przyczepili je na tablicy w odpowiednich miejscach drogi na szczyt.

Wybrane wydarzenia:

1920 – chrzest święty

1929 – pierwsza spowiedź i pierwsza Komunia Święta

1946 – święcenia kapłańskie

1978 – wybór na papieża

2011 – ogłoszony błogosławionym

2014 – ogłoszony świętym

Po wykonaniu tego zadania katecheta prosi uczniów, aby uważnie popatrzyli na drogę do świętości Jana Pawła II narysowaną na tablicy i zwraca się do nich słowami: Bardzo ważną rolę w drodze do świętości Jana Pawła II odegrały sakrament spowiedzi i Eucharystii. Młody Karol z wielką odpowiedzialnością przygotowywał się do przyjęcia ich po raz pierwszy w swoim życiu. Pani Joanna Krzyżanek tak opisuje jego przygotowanie do pierwszej Komunii Świętej: „Karol skończył dziewięć lat (...). Od kilku miesięcy przygotowywał się do Pierwszej Komunii Świętej. Codziennie wstawał bardzo wcześnie, aby o 6.00 być już w kościele na Mszy Świętej. Po nabożeństwie klękał przed obrazem Matki Boskiej i modlił się. Potem szedł do szkoły. Wieczorem, kiedy leżał w łóżku, siadała obok niego mama i opowiadała mu o Panu Bogu. I tak było każdego dnia”. (*Jan Paweł II, czyli, jak Karolek został papieżem i kilkadziesiąt razy okrążył kulę ziemską, Sandomierz 2011, s. 21*). Od kiedy Karol po raz pierwszy przystąpił do tych sakramentów w 1929 roku, bardzo chętnie i często spowiadał się i przyjmował Komunię Świętą. A potem jako ksiądz codziennie z wielką pobożnością sprawował Mszę św. Dlatego jest dla nas wzorem, jak mamy korzystać z tych sakramentów.

Katecheta prosi uczniów, aby „drogę do świętości” wraz z zaznaczonymi wydarzeniami przerysowali do zeszytów.

- **Praca z Pismem Świętym**

Katecheta prosi uczniów o uważne wysłuchanie tekstu Ewangelii:

„[Po zmartwychwstaniu Jezus] tchnął na nich i powiedział im: Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuscicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane” (J 20,22-23).

Następnie stawia pytania:

Jakiej władzy udzielił Pan Jezus apostołom?

Czyją mocą kapłani odpuszczają grzechy?

Po wysłuchaniu odpowiedzi uczniów katecheta wyjaśnia, że największą przeszkodą na drodze do świętości są nasze grzechy i słabości. W sakramencie pokuty i pojednania Pan Jezus odpuszcza nam grzechy. Dlatego spowiedź jest dla nas umocnieniem na drodze do świętości.

Następnie katecheta prosi uczniów o uważne wysłuchanie kolejnego tekstu Ewangelii:

„Ciało moje jest prawdziwym pokarmem, a Krew moja jest prawdziwym napojem. Kto spożywa moje Ciało i Krew moją pije, trwa we Mnie, a Ja w nim” (J 6,55-56).

Następnie stawia pytania:

W jaki sposób spożywamy dziś Ciało Pana Jezusa?

Co trzeba zrobić, aby trwać w Panu Jezusie?

Po wysłuchaniu odpowiedzi uczniów katecheta wyjaśnia, że trwanie w Panu Jezusie daje nam siłę do podążania drogą na szczyt do świętości. Dlatego Eucharystia umacnia nas na tej drodze.

• **Wysłuchanie fragmentu papieskiej homilii**

Katecheta zwraca się do uczniów słowami: O wartości Eucharystii w życiu chrześcijanina mówił Jan Paweł II między innymi podczas homilii wygłoszonej w Częstochowie w 1979 roku. Wysłuchajmy teraz jej fragmentu.

Katecheta prezentuje uczniom fragment homilii Jana Pawła II wygłoszonej 6 czerwca 1979 roku w Częstochowie (homilię można wysłuchać korzystając ze strony internetowej: <http://www.radiomaryja.pl/multimedia/katecheza-homilia-wygloszona-przez-bl-jana-pawla-ii-w-czestochowie-6-czerwca-1979/> [dostęp: 29.01.2014 r.]; minuty: 16.00-18.33).

W przypadku braku możliwości wysłuchania homilii jeden z uczniów odczytuje na głos jej fragment (załącznik).

Następnie stawia pytania:

Jakie dwa stoły zostawia przed nami Pan Jezus?

Kiedy młodzi ludzie są najbardziej piękni? Dlaczego?

4. Zastosowanie życiowe

Katecheta wspólnie z uczniami poszukuje odpowiedzi na pytania:

W jaki sposób powinniśmy się przygotować do spowiedzi świętej?

W jaki sposób powinniśmy się przygotować do Mszy św.?

W rozmowie należy zwrócić uwagę na:

- modlitwę do Ducha Świętego,
- brak pośpiechu,
- obowiązek uczęszczania w niedzielę i święta nakazane na Msze św.,
- warunki sakramentu pokuty i pojednania,
- odpowiednie ubranie do kościoła,
- nie spóźnianie się na Eucharystię,
- itp.

5. Podsumowanie

W którym roku urodził się i przyjął sakrament chrztu świętego Karol Wojtyła?

W którym roku Karol Wojtyła przystąpił po raz pierwszy do spowiedzi i Komunii Świętej?

Kiedy Jan Paweł II będzie ogłoszony świętym?

Jaką rolę na drodze do świętości odegrała spowiedź i Msza św. w życiu Jana Pawła II?

Jakie warunki trzeba spełnić, aby dobrze się wyspowiadać?

Jak trzeba się przygotować do godnego przyjęcia Pana Jezusa w Komunii Świętej?

6. Praca domowa

Katecheta prosi uczniów, aby w domu, wspólnie z rodzicami, napisali pięć podstawowych zasad dobrego przygotowania się i uczestnictwa we Mszy św.

7. Modlitwa

Modlitwa dziękczynna za dar spowiedzi i Eucharystii, z prośbą, abyśmy zawsze dobrze przygotowywali się do spowiedzi i Eucharystii?

III. Załącznik

Fragmenc homilii Jana Pawła II wygłoszonej 6 czerwca 1979 roku w Częstochowie

Pan Jezus zastawia bowiem przed nami – jak to pięknie i obrazowo wyrazili Ojcowie Kościoła – dwa stoły: stół słowa Bożego oraz stół Eucharystii. Praca nad sobą, którą podejmujemy, polega na tym, ażeby zbliżyć się do obu tych stołów – i czerpać z nich.

Chrystus nie chce, żebyśmy byli głodni. Chrystus nie chce, żebyśmy byli puści. Chce, żebyśmy byli nasyceni duchowo prawdą i miłością przy stole słowa Bożego i przy stole Eucharystii.

Wiem, moi drodzy, że wielu jest w Polsce młodych ludzi, w waszym wieku i starszych od was, i chyba młodszych od was też, chłopców i dziewcząt, którzy z radością, z ufnością, z wewnętrznym pragnieniem poznania prawdy oraz znalezienia pięknej miłości zbliżają się do stołu słowa Bożego oraz do stołu Eucharystii. Przy dzisiejszym naszym spotkaniu pragnę uwydatnić znaczenie różnych form tej twórczej pracy, najbardziej twórczej ze wszystkich prac nad sobą, która pozwala odnajdywać pełną wartość życia, odnajdywać prawdziwy urok młodości.

Wy sami nie wiecie, jak jesteście piękni wówczas, kiedy znajdujecie się w zasięgu słowa Bożego i Eucharystii. Sami nie wiecie, jacy jesteście piękni, kiedy obcujecie z bliska z Chrystusem, z Mistrzem, starając się żyć w Jego łasce uświęcającej. (Jan Paweł II, *Homilia w czasie Mszy św. odprawionej dla alumnów, młodzieży zakonnej i służby liturgicznej* [Częstochowa, 6 czerwca]; źródło: <http://mateusz.pl/jp99/pp/1979/pp19790606b.htm> [dostęp: 29.01.2014 r.]

4. Słowo Boże i modlitwa – pokarm na drodze do świętości Jana Pawła II (gimnazjum)

I. Założenia edukacyjne

1. Cel ogólny: Uczeń rozumie rolę słowa Bożego i modlitwy na drodze do świętości Jana Pawła II.

2. Cele szczegółowe

Uczeń (wiedza):

- wyjaśnia, dlaczego jak Jan Paweł II czytał codziennie Pismo Święte,
- uzasadnia, jak ważną rolę odegrała modlitwa na drodze do świętości Jana Pawła II,
- wskazuje datę ogłoszenia Jana Pawła II świętym.

Uczeń (umiejętności):

- podejmuje wysiłek samodzielnej lektury Pisma Świętego,
- każdy dzień zaczyna i kończy modlitwą,
- modli się do Ducha Świętego.

3. Metody

Praca z Pismem Świętym, piosenka, rozmowa kierowana, burza mózgów, praca z tekstem, praca w grupach, praca z fragmentem przemówienia do pielgrzymów Jana Pawła II wygłoszonego w Kalwarii Zebrzydowskiej w 1979 roku

4. Środki dydaktyczne

Pismo Święte, kopie tekstu, kartki papieru (format A4), sprzęt do prezentacji audio lub wideo, piosenki ks. Jakuba Bartczaka *Pismo Święte*, zespołu Anastasis *Twoje słowo*, fragment homilii Jana Pawła II wygłoszonej podczas Mszy św. w Pelplinie w 1999 roku, fragment przemówienia Jana Pawła II skierowanego do pielgrzymów w Kalwarii Zebrzydowskiej w 1979 roku, portret Jana Pawła II (należy go umieścić w centralnym miejscu sali lekcyjnej, np. przy tablicy)

II. Przebieg katechezy

1. Modlitwa

Dziękczynna za papieża Jana Pawła II i jego kanonizację:

Miłosierny Boże, przyjmij nasze dziękczynienie za dar apostołskiego życia i posłannictwa błogosławionego Jana Pawła II i za jego wstawienictwem pomóż nam wzrastać w miłości do Ciebie i odważnie głosić miłość Chrystusa wszystkim ludziom. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

(źródło: <http://www.opoka.org.pl/aktualnosci/news.php?s=opoka&id=37043> [dostęp: 29.01.2014 r.]

2. Wstęp

Uczniowie z katechetą wysłuchują piosenki ks. Jakuba Bartczaka *Pismo Święte* (piosenkę można wysłuchać korzystając np. ze strony internetowej: <http://www.youtube.com/watch?v=bJ8tso4vC-I> [dostęp: 29.01.2014]).

Po wysłuchaniu piosenki katecheta prosi uczniów, aby wymienili (burza mózgów) argumenty podane w niej za czytaniem Pisma Świętego. W przypadku braku możliwości odsłuchania nagrania katecheta wręcza uczniom kartki z fragmentem jej tekstu (załącznik nr 1) i prosi o wykonanie tego samego zadania.

LUB

Uczniowie z katechetą wysłuchują piosenki zespołu Anastasis *Twoje słowo* (piosenkę można wysłuchać korzystając np. ze strony internetowej: http://www.youtube.com/watch?v=07Eci_ZarVE [dostęp: 29.01.2014]).

Po wysłuchaniu piosenki katecheta prosi uczniów, aby odpowiedzieli na pytanie (burza mózgów), co daje człowiekowi Boże słowo? W przypadku braku możliwości wysłuchania piosenki nauczyciel wręcza uczniom kartki z fragmentem jej tekstu (załącznik nr 2) i prosi o wykonanie tego samego zadania.

Następnie katecheta zwraca się do uczniów słowami: 27 kwietnia 2014 roku w Rzymie Jan Paweł II zostanie oficjalnie ogłoszony świętym. Papież z Polski był niezwykle człowiekiem, już za życia cieszył się opinią świętości. Jego życie też było niezwykle. Urodził się 18 maja 1920 roku w Wadowicach. 20 czerwca 1920 roku został ochrzczony w kościele parafialnym w Wadowicach. Jego ojciec Karol był żołnierzem, a mama Emilia opiekowała się domem. 13 kwietnia 1929 roku, kiedy Karol miał 9 lat, umarła jego matka. W tym samym roku w maju przystąpił po raz pierwszy do spowiedzi i Komunii Świętej. W 1938 roku maturze rozpoczął studia polonistyczne na Uniwersytecie Jagiellońskim. A w 1942 roku w czasie II Wojny Światowej wstąpił do tajnego seminarium duchownego. Na kapłana został wyświęcony 1 listopada 1946 roku przez kardynała Adama Sapiechę. Biskupem został w 1958 roku, kardynałem w roku 1967, a 16 października 1978 roku został wybrany papieżem. 2 kwietnia 2005 roku zmarł. 1 maja 2011 odbyła się w Rzymie uroczysta beatyfikacja papieża Jana Pawła II.

Dla papieża z Polski ważną rolę na jego drodze do świętości odgrywały słowo Boże i modlitwa. O tym będziemy mówić na dzisiejszej katechezie.

Nauczyciel zapisuje temat katechezy na tablicy: *Słowo Boże i modlitwa – pokarm na drodze do świętości Jana Pawła II*. Prosi, aby uczniowie zapisali temat w zeszytach.

3. Rozwinięcie

- **Praca z Pismem Świętym**

Katecheta prosi uczniów o uważne wysłuchanie tekstu Ewangelii:

„Każdego więc, kto tych słów moich słucha i wypełnia je, można porównać z człowiekiem roztroptym, który dom swój zbudował na skale. Spadł deszcz, wezbrały potoki, zerwały się wichry i uderzyły w ten dom. On jednak nie runął, bo na skale był utwierdzony. Każdego zaś, kto tych słów moich słucha, a nie wypełnia ich, można porównać z człowiekiem nierozsądnym, który dom swój zbudował na piasku. Spadł deszcz, wezbrały potoki, zerwały się wichry i rzuciły się na ten dom. I runął, a upadek jego był wielki” (Mt 7,24-27).

Następnie stawia uczniom pytania:

Jaka jest różnica między domem zbudowanym na skale a domem zbudowanym na piasku?

Jaki trzeba spełnić warunek, aby „budować dom na skale”?

Katecheta prosi uczniów o uważne wysłuchanie kolejnego tekstu Ewangelii:

„I Ja wam powiadam: Proście, a będzie wam dane; szukajcie, a znajdziecie; kołaczcie, a zostanie wam otworzone. Każdy bowiem, kto prosi, otrzymuje; kto szuka, znajduje; a kołaczącemu zostanie otworzone. Jeżeli któregoś z was, ojców, syn poprosi o chleb, czy poda mu kamień? Albo o rybę, czy zamiast ryby poda mu węża? Lub też gdy prosi o jajko, czy poda mu skorpion? Jeśli więc wy, choć źli jesteście, umiecie dawać dobre dary swoim dzieciom, to o ileż bardziej Ojciec z nieba udzieli Ducha Świętego tym, którzy Go proszą” (Łk 11,9-13).

Następnie stawia uczniom pytania:

Jakim obrazem posługuje się Pan Jezus, aby zapewnić nas, że Bóg wysłuchuje naszych modlitw?

Jaką naszą prośbę Ojciec z nieba spełni szczególnie?

Po wysłuchaniu odpowiedzi uczniów nauczyciel zwraca się do nich słowami: Jan Paweł II jest dla wszystkich wspaniałym wzorem słuchania

Bożego słowa i modlitwy. Kardynał Dziwisz tak opowiada o modlitwie papieża i roli słowa Bożego w jego życiu: „Modlitwa była dla niego zanurzeniem się w Bogu, przebywaniem z Bogiem. Nigdy nie przechodził obojętnie obok Najświętszego Sakramentu. Do czasu, gdy to mógł czynić, klękał albo leżał krzyżem na posadzce, i modlił się. A jeśli wydawało się mu, że jest sam, słyhać było, jak szeptem rozmawia z Panem Jezusem (...) Codziennie czytał Pismo Święte, skąd czerpał myśli do medytacji” (Kard. Stanisław Dziwisz, *U boku świętego*, Kraków 2013, s. 119). A w 1979 roku przed warszawskim kościołem św. Anny sam papież mówił: „Tak jak kiedyś mój rodzony ojciec włożył mi w rękę książkę i pokazał w niej modlitwę o dary Ducha Świętego, tak dzisiaj ja, którego również nazywacie »ojcem«, pragnę modlić się z warszawską i polską młodzieżą akademicką: o dar rozumu, o dar umiejętności, czyli wiedzy, o dar rady, o dar męstwa, o dar pobożności, czyli poczucia sakralnej wartości życia, godności ludzkiej, świętości ludzkiej duszy i ciała, wreszcie o dar bojaźni Bożej, o którym mówi Psalmista, że jest początkiem mądrości. Przyjmijcie ode mnie tę modlitwę, której nauczył mnie mój ojciec – i pozostańcie jej wierni”. (cytat za: *Jan Paweł II – Modlitwa do Ducha Świętego*; źródło: <http://www.pijarzy.pl/?strona,doc,pol,glowna,1331,0,2656,1,1331,ant.html> [dostęp: 29.01.2014 r.]])

- **Praca w grupach**

Katecheta dzieli uczniów na grupy 3-4 osobowe. Każda z nich otrzymuje fragment homilii Jana Pawła II (załącznik nr 3) oraz kartkę papieru formatu A4. Uczniowie mają za zadanie przeczytać tekst, podzielić kartkę na dwie części; pierwszą część tytułują – dom na skale, drugą – dom na piasku. W części „dom na skale” wypisują cechy domu życia zbudowanego na skale (rodzina, przyjaźń, dobra praca, skończone studia, itp.). W części „dom na piasku” wypisują cechy domu życia zbudowanego na piasku (brak pracy, uzależnienia, samotność, itp.). Po zakończeniu pracy liderzy grup prezentują jej owoce na forum klasy.

Następnie katecheta podsumowuje pracę uczniów słowami: Zostać świętym to inaczej „zbudować dom życia na skale”. A budować na skale oznacza budować na Bogu. Jan Paweł II w taki sposób przeżył swoje

życie. Osiągnął to dzięki słuchaniu Bożego słowa oraz modlitwie. Jeśli i my chcemy budować dom życia na skale, to budujmy go na słowie Bożym i modlitwie, budujmy na Bogu. Słowo Boże i modlitwa powinny odgrywać ważną rolę w naszym życiu. Szczególnie powinniśmy się modlić o światło Ducha Świętego.

- **Wysłuchanie fragmentu przemówienia Jana Pawła II**

Wysłuchanie fragmentu przemówienia Jana Pawła II wygłoszonego 7 czerwca 1979 roku w Kalwarii Zebrzydowskiej (przemówienie można wysłuchać korzystając ze strony internetowej: http://www.youtube.com/watch?v=Q_G29gFmZIM [dostęp: 29.01. 2014 r.]).

LUB

Odczytanie fragmentu przemówienia Jana Pawła II wygłoszonego 7 czerwca 1979 roku w Kalwarii Zebrzydowskiej (załącznik nr 4).

Następnie katecheta stawia uczniom pytania:
Jakie wezwanie papież kieruje do młodzieży?
Dlaczego papież zachęca do modlitwy?

4. Zastosowanie życiowe

Katecheta wspólnie z uczniami poszukuje odpowiedzi na pytania:
W jaki sposób możemy poznawać słowo Boże, aby według niego żyć? (osobista lektura Pisma Świętego, uważne słuchanie czytań podczas liturgii, aktywne uczestnictwo na katechezie, itp.)

Czego możemy nauczyć się odnośnie naszej modlitwy od Jana Pawła II? (zaufania Bogu, systematyczności, modlitwy do Ducha Świętego, itp.)

5. Podsumowanie

Jan Paweł II zbudował dom na skale, który pomimo trudów, bólu, cierpienia nie runął. Co było tą skałą w jego życiu?

Jaką rolę odgrywało słowo Boże i modlitwa w jego życiu?
Kiedy Jan Paweł II będzie ogłoszony świętym?
Jakiej modlitwy nauczył go ojciec?

6. Praca domowa

Napisz sms do kolegi/koleżanki z zachętą do czytania Pisma Świętego.

7. Modlitwa

Modlitwa do Ducha Świętego słowami Jana Pawła II

Duchu Święty, proszę Cię
o dar Mądrości do lepszego poznawania
Ciebie i Twoich doskonałości Bożych,
o dar Rozumu do lepszego zrozumienia
ducha tajemnic wiary świętej,
o dar Umiejętności, abym w życiu kierował
się zasadami tejże wiary,
o dar Rady, abym we wszystkim u Ciebie
szukał rady i u Ciebie ją zawsze znajdował,
o dar Męstwa, aby żadna bojaźń ani
względy ziemskie nie mogły mnie od Ciebie oderwać,
o dar Pobożności, abym zawsze służył
Twojemu Majestatowi z synowską miłością,
o dar Bojaźni Bożej, aby żadna bojaźń ani
względy ziemskie nie mogły mnie od Ciebie oderwać.

(źródło: <http://adonai.pl/duch-swiety/?id=7> [dostęp: 29.01.2014 r.]

III. Załączniki

Załącznik nr 1

Ks. Jakub Bartczak *Pismo Święte (fragment)*

Masz problem, człowiek
Przestań się dziwić
Wszystkie odpowiedzi są zawarte w Biblii
Uwierz, życie jest pięknym momentem
Człowieku, czytaj Pismo Święte
Pytaj, czytaj, weź do ręki "Żywe Słowo", te "Święte Księgi"
Do wyprostowania są drogi kręte
Człowieku, czytaj Pismo Święte
Pytaj, czytaj, Święte Księgi
Za słowo życia – Bogu dzięki!
Słowa Bożego każdy jeden wers
Przekazuje prawdę, że życie ma sens
Jest serio piękne
Dlatego warto – czytaj Pismo Święte
Odkryj prawdę
Słowo, po słowie
Zmienia się świat, ale nie zmienia się człowiek
Chciwość, pycha, egoizm, draństwo
Żywe słowo Boże oto lekarstwo na choroby duszy
Każde wariactwo leczyć można
Czytaj Biblie nie tylko na Wigilię
Tylu wierzących, a gdzie ci prawdziwi?
Daj się zadziwić!
Szczęśliwi znaczy błogosławieni
Co krzywe, drętwe można zmienić
By prostymi były życia drogi kręte
Otwórz, módl się, czytaj Pismo Święte

(źródło: http://www.tekstowo.pl/piosenka,ks__jakub_bartczak,pismo_swiete.html [dostęp: 29.01.2014 r.]

Załącznik nr 2

Anastasis *Twoje słowo (fragment)*

Mogę się zmienić,
mogę zrozumieć,
po co tutaj jestem,
ile mnie potrzeba,
pomóż mi zapomnieć,
kontrolowane nie myślenie,
nic nierobienie,
Mogę zmienić to wszystko,
dlaczego się przewraca,
cała nasza kamienica,
od góry do dołu,
ze stróżem,
który mi poda rękę.
Z oknami przez które będzie widać.

(...)

Twoje słowo najważniejsze jest,
z Tobą pragnę przeżyć każdy dzień,
Twoje słowo najważniejsze jest,
z Tobą pragnę przeżyć każdy dzień.
Twoje słowo, uczy mnie,
Twoje słowo, chroni mnie,
Twoje słowo, uczy mnie,
Twoje słowo, chroni mnie,
Twoje słowo, uczy mnie,

(źródło: http://www.tekstowo.pl/piosenka,anastasis,twoje_slowo.html
[dostęp: 29.01.2014 r.]

Jan Paweł II, *Homilia wygłoszona podczas Mszy św. w Pelplinie (fragment)*

Kończąc Kazanie na Górze, powiedział tak: «Każdego (...), kto tych słów moich słucha i wypełnia je, można porównać z człowiekiem roztropnym, który dom swój zbudował na skale. Spadł deszcz, wezbrały potoki, zerwały się wichry i uderzyły w ten dom. On jednak nie runął, bo na skale był utwierdzony» (Mt 7,24-25). Przeciwnieństwem tego, który budował na skale, jest człowiek budujący na piasku. Jego budowla okazała się nietrwała. Wobec prób i doświadczeń zawaliła się. Tego uczy nas Chrystus.

Dom zbudowany na skale. Budowla życia. Jak ją wznosić, aby nie runęła pod naporem żywiołów tego świata? Jak budować ten dom, aby z «przybytku doczesnego zamieszkania» stał się «mieszkanem od Boga, domem nie ręką ludzką uczynionym, lecz wiecznie trwałym w niebie» [jak pisze św. Paweł do Koryntian]? Dziś słyszymy odpowiedź na te zasadnicze pytania wiary: u podstaw chrześcijańskiego budowania leży słuchanie i wypełnianie słowa Chrystusa. A mówiąc «słowo Chrystusa», mamy na myśli nie tylko Jego nauczanie, przypowieści i obietnice, ale również Jego czyny, znaki i cuda. Nade wszystko zaś Jego śmierć, zmartwychwstanie [śmierć, krzyż, zmartwychwstanie] i zesłanie Ducha Świętego. (Jan Paweł II, *Homilia wygłoszona podczas Mszy św.* [Pelplin, 6 czerwca 1999 r.]; źródło: <http://mateusz.pl/jp99/pp/1999/pp19990606a.htm> [29.01.2014 r.]

**Jan Paweł II, *Przemówienie wygłoszone w Kalwarii Zebrzydowskiej*
(fragment)**

Więcej jeszcze – chcę wam powiedzieć wszystkim, a zwłaszcza młodym (bo, dziwna rzecz, młodzi szczególnie sobie upodobili to miejsce): nie ustawajcie w modlitwie. Trzeba się zawsze modlić, a nigdy nie ustawać (por. Łk 18,1), powiedział Pan Jezus. Módlcie się i kształtujcie poprzez modlitwę swoje życie. „Nie samym chlebem żyje człowiek” (Mt 4,4) i nie samą doczesnością, i nie tylko poprzez zaspokajanie doczesnych – materialnych potrzeb, ambicji, pożądań, człowiek jest człowiekiem... „Nie samym chlebem żyje człowiek, ale wszelkim słowem, które pochodzi z ust Bożych”. Jeśli mamy żyć tym słowem, słowem Bożym, trzeba „nie ustawać w modlitwie!” Może to być nawet modlitwa bez słów...

Niech z tego miejsca do wszystkich, którzy mnie słuchają tutaj albo gdziekolwiek, przemówi proste i zasadnicze papieskie wezwanie do modlitwy. A jest to wezwanie najważniejsze. Najistotniejsze orędzie!

(Jan Paweł II, *Przemówienie do pielgrzymów* [Kalwaria Zebrzydowska, 7 czerwca 1979 r.]; źródło: <http://www.kalwaria.eu/przemowienie-do-pielgrzymow.html> [31.01.2014 r.]

5. Świadectwo świętości Jana Pawła II (szkoły ponadgimnazjalne)

I. Założenia edukacyjne

1. Cel ogólny: Uczeń, rozumie, dlaczego Jana Pawła II jest współczesnym świadkiem świętości.

2. Cele szczegółowe

Uczeń (wiedza):

- wyjaśnia, jakie cechy Jana Pawła II świadczą o jego świętości,
- wskazuje datę ogłoszenia Jan Paweł II świętym,
- uzasadnia, dlaczego każdy chrześcijanin jest powołany do świętości,
- uzasadnia, że współczesny świat potrzebuje ludzi świętych.

Uczeń (umiejętności):

- podejmuje trud pracy nad sobą,
- nie wstydzi się Jezusa, świadcząc o Nim słowem i życiem.

3. Metody

Praca z Pismem Świętym, praca w grupach, rozmowa kierowana, praca z tekstem, metaplan, praca z fragmentami homilii Jana Pawła

4. Środki dydaktyczne

Pismo Święte, plansze z tezami, kartki z tekstami do pracy w grupach, fragmenty papieskiej homilii, kartki z metaplanem, sprzęt do prezentacji audio lub wideo, portret Jana Pawła II (należy go umieścić w centralnym miejscu sali lekcyjnej, np. przy tablicy)

II. Przebieg katechezy

1. Modlitwa

Dziękczynna za dar papieża Jana Pawła II i jego kanonizację: *Zdrowaś Maryjo...*

2. Wstęp

Katecheta umieszcza na tablicy trzy plansze z tezami:

- A. Uważam, że świętość jest możliwa, ale niespotykana.
- B. Uważam, że święci są wśród nas.
- C. Uważam, że w dzisiejszych czasach niemożliwe jest bycie świętym.

Prosi uczniów, aby uważnie przeczytali tezy i chwilę się nad nimi zastanowili. Następnie stawia pytanie, która teza ich zdaniem jest prawdziwa? Zaprasza jak największą liczbę uczniów do podzielenia się swoimi opiniami.

Następnie zwraca się do uczniów słowami: Dnia 9 kwietnia 2005 roku odbył się w Rzymie pogrzeb papieża. Czy pamiętacie, co krzyczał tłum na Placu św. Piotra? (SANTO SUBITO – NATYCHMIAST ŚWIĘTY). Na jakiej podstawie ludzie domagali się wtedy uznania Jana Pawła II świętym? (na podstawie świadectwa życia) Świadectwo świętości życia Jana Pawła II to temat naszej dzisiejszej katechezy.

Nauczyciel podaje temat lekcji: *Świadectwo świętości Jana Pawła II.*

3. Rozwinięcie

- **Praca w grupach**

Katecheta rysuje na tablicy kontur postaci papieża lub przynosi planszę z narysowanym konturem. Dzieli klasę na 8 grup. Każda z nich otrzymuje tekst (załącznik nr 1), na podstawie którego odkrywa jedną z cech, które tworzą portret świętości Jana Pawła II. Przedstawiciele grup wpisują je w kontur postaci papieża.

/przykładowe odpowiedzi/

Grupa I – wiara

Grupa II – modlitwa

Grupa III – miłość/przebaczenie

Grupa IV – zjednoczenie z Bogiem na Eucharystii

Grupa V – obrońca rodziny

Grupa VI – obrońca życia

Grupa VII – troska o pokój na świecie

Grupa VIII – troska o ubogich

Na zakończenie katecheta prosi uczniów, aby wpisali w kontur postaci papieża jeszcze inne cechy, które ich zdaniem uzupełniają stworzony do tej pory portret.

• Praca z Pismem Świętym

Katecheta prosi uczniów o uważne wysłuchanie fragmentów Pisma Świętego:

„Dalej Pan powiedział do Mojżesza: <<Mów do całej społeczności Izraelitów i powiedz im: Bądźcie świętymi, bo Ja jestem święty, Pan, Bóg wasz!>>” (Kpł 19,1-2).

„Bądźcie więc wy doskonali, jak doskonały jest Ojciec wasz niebieski” (Mt 5,48).

„Ja jestem krzewem winnym, wy - latoroślami. Kto trwa we Mnie, a Ja w nim, ten przynosi owoc obfity, ponieważ beze Mnie nic nie możecie uczynić” (J 15,5).

„Wszystko mogę w Tym, który mnie umacnia” (Flp 4,13).

Następnie stawia uczniom pytania:

Do kogo Pan Bóg kieruje te słowa i do czego one wzywają?

Jakie uczucia rodzą się w Was, kiedy pomyślicie, że macie być święci?

W jaki sposób możemy odpowiedzieć na Boże wezwanie i osiągnąć świętość?

Po wysłuchaniu odpowiedzi uczniów katecheta zwraca się do nich słowami: Każdy chrześcijanin jest powołany przez Boga do świętości. Osią-

gnięcie jej jest możliwe tylko dzięki Bożej łasce. Pisał o tym Jan Paweł II w Orędziu na XV Światowy Dzień Młodzieży: „Bóg wzywa nas, byśmy „należeli” do Niego: pragnie, aby wszyscy byli święci. Młodzi przyjaciele, miejcie świętą ambicję być świętymi, tak jak On jest święty! Zapytacie mnie: ale czy dziś można być świętym? Gdybyśmy mieli liczyć wyłącznie na ludzkie siły, cel ten rzeczywiście zdawałby się nieosiągalny. Znacnie przecież dobrze swoje sukcesy i swoje porażki; wiecie, jak wielkie brzemiona ciążą na człowieku, jakie niebezpieczeństwa mu zagrażają i jakie są konsekwencje jego grzechów. Czasem można wręcz ulec zniechęceniu i dojść do wniosku, że nie da się niczego zmienić ani w świecie, ani w sobie samych. Choć droga jest trudna, wszystko możemy w Tym, który jest naszym Odkupicielem. Nie zwracajcie się zatem do nikogo poza Jezusem. Nie szukajcie gdzie indziej tego, co tylko On może wam dać. (...) Z Chrystusem świętość - czyli cel, jaki Bóg wyznacza każdemu ochrzczoneму - staje się osiągalna. Liczcie na Niego: wiercie w niezwykłą moc Ewangelii i z wiary uczynicie fundament swojej nadziei. Jezus idzie z wami, odnawia wasze serca i pomnaża wasze siły mocą Ducha Świętego. Młodzi wszystkich kontynentów, nie lękajcie się być świętymi nowego tysiąclecia! Bądźcie miłośnikami kontemplacji i modlitwy; postępujcie zgodnie z wyznawaną wiarą i służcie ofiarnie braciom jako żywe członki Kościoła i budowniczymi pokoju. Aby zrealizować ten niełatwy program życiowy, wsłuchajcie się w słowo Boże i czerpcie siły z sakramentów, zwłaszcza z Eucharystii i z sakramentu pokuty” (Jan Paweł II, *Orędzie na XV Światowy Dzień Młodzieży*, [w:] „Zamojski Informator Diecezjalny” 2000 nr 2 (34), s. 126-127).

- **Metaplan**

Katecheta zwraca się do uczniów słowami: Jan Paweł II we wspomnianym wyżej orędziu pisał dalej: „Chrystus chce, byście byli nieustraszonymi apostołami Jego Ewangelii i budowniczymi nowej ludzkości. Czy możecie bowiem twierdzić, że wierzycie w Boga, który stał się człowiekiem, jeżeli nie występujecie przeciwko temu, co poniża człowieka i rodzinę? Jeśli wierzycie, że Chrystus objawił miłość Ojca do każdego stworzenia, musicie nie szczędząc sił włączać się w budowę nowego świata, opartego na mocy miłości i przebaczenia, na walce

przeciw niesprawiedliwości i wszelkiej nędzy fizycznej, moralnej i duchowej, na podporządkowaniu polityki, gospodarki, kultury i techniki człowiekowi oraz jego integralnemu rozwojowi” (Jan Paweł II, *Orędzie na XV Światowy Dzień Młodzieży*, [w:] „Zamojski Informator Diecezjalny” 2000 nr 2 (34), s. 127). Słowa te oznaczają, że zadaniem ludzi świętych jest budowanie lepszego świata; jak mówił papież „budowanie cywilizacji miłości”. Teraz zastanówmy się, co święci mogą zrobić, aby świat był lepszy?

Katecheta dzieli klasę na 3 lub 6 grup, każda z nich otrzymuje kartkę z metaplanem, którą ma za zadanie uzupełnić. (w środek metaplanu należy wpisać obszar, na którym święci mogą dzisiaj wносить dobro: RODZINA, POKÓJ, PRACA).

4. Zastosowanie życiowe

Wysłuchanie fragmentu homilii Jana Pawła II wygłoszonej 6 czerwca 1979 roku w Częstochowie (homilię można wysłuchać korzystając ze strony internetowej: <http://www.radiomaryja.pl/multimedia/katecheza-homilia-wygloszona-przez-bl-jana-pawla-ii-w-czestochowie-6-czerwca-1979/> [dostęp: 29.01.2014 r.]; minuty: 9.58-15.33).

LUB

Odczytanie fragmentu homilii Jana Pawła II wygłoszonej 6 czerwca 1979 roku w Częstochowie (załącznik nr 3).

Katecheta wspólnie z uczniami poszukuje odpowiedzi na pytanie:
Co konkretnie mamy czynić w naszym życiu, aby stawać się ludźmi świętymi?

5. Podsumowanie

Jakie cechy Jana Pawła II świadczą o jego świętości?
Kiedy Jan Paweł II zostanie ogłoszony świętym?

W jaki sposób każdy z nas może zostać świętym?
Dlaczego współczesny świat potrzebuje ludzi świętych?

6. Praca domowa

Napisz program swojej drogi do świętości (minimum pięć konkretnych zasad).

7. Modlitwa

Litania do bł. Jana Pawła II (fragment)

Błogosławiony Janie Pawle, módl się za nami
Zanurzony w Ojcu, bogatym w miłosierdzie,
Zjednoczony z Chrystusem, Odkupicielem człowieka,
Napełniony Duchem Świętym, Panem i Ożywicielem
Całkowicie oddany Maryi,
(...)
Bracie i Mistrzu kapłanów,
Ojciec osób konsekrowanych,
Patronie rodzin chrześcijańskich,
Umocnienie małżonków,
Obrońco nienarodzonych,
Opiekunie dzieci, sierot i opuszczonych,
Przyjacielu i Wychowawco młodzieży,
Dobry Samarytaninie dla cierpiących,
Wsparcie dla ludzi starszych i samotnych,
Głosicielu prawdy o godności człowieka,
Mężu modlitwy zanurzony w Bogu,
Miłośniku liturgii sprawujący Ofiarę na ołtarzach świata,
Uosobienie pracowitości,
Zakochany w krzyżu Chrystusa,
Przykładnie realizujący powołanie,
Wytrwały w cierpieniu,
Wzorce życia i umierania dla Pana,

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata - przepuść nam, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata - wysłuchaj nas, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata - zmiłuj się nad nami.

Módl się za nami błogosławiony Janie Pawle.

Abyśmy życiem i słowem głosili światu Chrystusa, Odkupiciela człowieka.

Módlmy się:

Miłosierny Boże, przyjmij nasze dziękczynienie za dar apostołskiego życia i posłannictwa błogosławionego Jana Pawła II i za jego wstawiennictwem pomóż nam wzrastać w miłości do Ciebie i odważnie głosić miłość Chrystusa wszystkim ludziom. Przez Chrystusa, Pana naszego. Amen.

(źródło: <http://www.opoka.org.pl/aktualnosci/news.php?s=opoka&id=37043>
[dostęp: 29.01.2014 r.]

III. Załączniki

Załącznik nr 1

Teksty do pracy w grupach

Grupa I

Jestem przekonany, że Jan Paweł II, nim zwrócił się do ludzi, najpierw zwracał się, bądź lepiej – rozmawiał – z Bogiem. Przed reprezentowaniem Go, prosił Boga o możliwość bycia Jego żywym wyobrażeniem przed ludźmi. (Ks. Sławomir Oder, Saverio Gaeta, *Dłatego święty*, Kraków 2010, s. 174)

Podróż do Nikaragui, w marcu 1983 roku, była najprawdopodobniej najbardziej ryzykowna (...). Istniało wielkie zagrożenie życia Ojca Świętego i ludzi jemu towarzyszących. Z tego powodu została podjęta decyzja, że wszyscy pod sutanną mieli nosić kamizelkę kuloodporną. Kiedy Jan Paweł II został o tym poinformowany, ograniczył się tylko do powiedzenia: „Jeżeli któraś z osób towarzyszących będzie chciała nałożyć kamizelkę, nie pojedzie ze mną w tę podróż. Jesteśmy w rękach Boga i będziemy przez Niego chronieni”. (jw., s. 130)

Szczególnie wzruszające były ostatnie obchody uroczystości Bożego Ciała, którym przewodniczył Ojciec Święty w 2004 roku. Papież nie mógł się już poruszać o własnych siłach i jego wózek inwalidzki został zamocowany na specjalnej platformie samochodu przygotowanego do procesji. Przed nim na klęczniku stała monstrancja z Najświętszym Sakramentem. Niedługo po rozpoczęciu procesji Jan Paweł II poprosił mistrza ceremonii, by mu pomógł uklęknąć, on jednak delikatnie tłumaczył, iż byłoby to zbyt ryzykowne, gdyż nierówna droga powodowała utratę stabilności pojazdu. Po kilku minutach Papież powtórzył: „Chciałbym uklęknąć”. W odpowiedzi zostało mu zasugerowane, by odczekać do momentu, w którym nawierzchnia drogi będzie w lepszym stanie. Jakiś czas później Ojciec Święty jednak powiedział z determinacją, niemal krzyżąc: „Tu jest Jezus. Proszę”. Nie było możliwe dalsze stawianie mu oporu i dwóch ceremoniarzy umieściło go na klęczniku. Nie mogąc oprzeć ciężaru na nogach, Papież próbował podtrzymać się uczepony krawędzi klęcznika, ale musiał zostać szybko przeniesiony z powrotem na wózek. Była to wielka demonstracja wiary: nawet wtedy, gdy nad ciałem nie miał kontroli, jego wiara pozostała niezmienna. (jw., s. 178-179)

Grupa II

Życie Jana Pawła II było godną podziwu syntezą modlitwy i działania. To modlitwa była źródłem jego aktywności. Jedna z bliskich mu osób zeznała, że Papież zdawał sobie sprawę z tego, że „pierwszym zadaniem papieża na rzecz Kościoła i świata jest modlitwa” i to „z modlitwy pochodziła jego zdolność do mówienia prawdy bez strachu, ponieważ ten, który znajduje się sam przed Bogiem, nie boi się ludzi. (Ks. Sławomir Oder, Saverio Gaeta, *Dlatego święty*, Kraków 2010, s. 171)

Widziałem jego świętość z bliska. Widziałem jak żył Bogiem. Jak zaczynał dzień, leżąc krzyżem na podłodze sypialni, i jak kończył Apelem Jasnogórskim. Modlił się za każdego, kogo spotkał. Przed spotkaniem i po spotkaniu. Kiedy ktoś z nas, domowników, miał jakąś troskę, powtarzał: „będziemy się modlić”. Modlitwa była treścią jego życia. I lekiem na każde zło. (Abp Mieczysław Mokrzycki, Brygida Grysiak, *Miejsce dla każdego. Opowieść o świętości Jana Pawła II*, Kraków 2013, s. 5)

A jeśli wydawało mu się, że jest sam, słyszał było, jak szeptał rozmawia z Panem Jezusem. (Kard. Stanisław Dziwisz, *U boku świętego*, Kraków 2013, s. 119)

Grupa III

Chorzy byli na pewno grupą uprzywilejowaną przez Jana Pawła II, nie tylko ze względu na jego osobiste przeżycia. Podczas pierwszej podróży do Meksyku w 1979 roku znalazł się w kościele wypełnionym przez kaleki, ułomnych i inwalidów, Jedna z towarzyszących mu osób opowiedziała: „Papież zatrzymał się przed każdym chorym i miałem wrażenie, że oddawał cześć każdemu z nich: pochylał się do nich, dokładał wszelkich starań, by zrozumieć, co do niego mówili, następnie głaskał ich po głowie. (Ks. Sławomir Oder, Saverio Gaeta, *Dłatego święty*, Kraków 2010, s. 126)

Jan Paweł II umywał nogi dwunastu kapłanom. Robił to także wtedy, kiedy był już bardzo słaby. Po raz ostatni w 2004 roku (...) Mówił, że poprzez umycie nóg dwunastu apostołom Jezus uczył nas służby drugiemu człowiekowi. „Tym gestem Jezus przypomina uczniom wszystkich czasów, że Eucharystia wymaga, by dawać jej świadectwo w miłości do braci” – tłumaczył, przekonując, że kiedy szczerze i z zaangażowaniem bierzemy udział w mszy świętej, nie może to nie zrodzić miłości. W nas samych. I w całym Kościele. (Abp Mieczysław Mokrzycki, Brygida Grysiak, *Miejsce dla każdego. Opowieść o świętości Jana Pawła II*, Kraków 2013, s. 132)

27 grudnia 1983 roku Jan Paweł II odbył długą rozmowę ze swoim zamachowcem w rzymskim więzieniu Rebibbia. Później Papież oświadczył: „Dzisiaj miałem możliwość spotkać się z moim zamachowcem i powtórzyć mu moje przebaczenie, co już od razu zrobiłem, gdy tylko było to możliwe. Spotkaliśmy się jako ludzie i jako bracia i wszystkie zdarzenia naszego życia prowadzą nas do tego braterstwa. (Ks. Sławomir Oder, Saverio Gaeta, *Dłatego święty*, Kraków 2010, s. 110)

Grupa IV

Moment przyjęcia święceń był kluczowy w życiu Karola Wojtyły. Sam to podkreślał, twierdząc, że „nie ma dla mnie większego znaczenia, ani nie daje mi większej radości, od celebracji każdego dnia Mszy i służenia ludowi Bożemu w Kościele. I było tak od dnia moich święceń na kapłana. Nic nigdy tego nie zmieniło, nawet fakt zostania papieżem. (Ks. Sławomir Oder, Saverio Gaeta, *Dlatego święty*, Kraków 2010, s. 43)

Jego Msza była czasem prawdziwego spotkania z Chrystusem ofiarowanym i zmartwychwstałym na ołtarzu. (jw., s. 174)

Sprawujmy zawsze świętą Eucharystię z żarliwą pobożnością – prosiliśmy. – Spędzajmy często długie chwile na adoracji Chrystusa eucharystycznego. Eucharystia niech będzie dla nas »szkołą życia«. Przekonywał, że to właśnie Eucharystia jest „sposobem na przewyciężenie samotności”, „pomocą w znoszeniu cierpień”, „pokarmem dającym siłę, by znów wyruszyć w drogę po każdym rozczarowaniu”, „wewnętrzną energią, która pozwala dochować wierności dokonanemu wyborowi”. W dużym uproszczeniu przekonywał nas, że Eucharystia jest lekiem na całe zło – mówi Arcybiskup. – Że jak kto żyje z Chrystusem w Eucharystii, tak żyje z ludźmi. (Abp Mieczysław Mokrzycki, Brygida Grysiak, *Miejsce dla każdego. Opowieść o świętości Jana Pawła II*, Kraków 2013, s. 129)

Grupa V

I ja wołam do was, bracia i siostry, byście rozpalali na nowo Boży charakter małżonków i rodziców, jaki jest w was przez sakrament małżeństwa. Tylko w oparciu o łaskę tego sakramentu możliwe jest pełne przebaczenie, pojednanie i podjęcie na nowo wspólnej drogi. (źródło: Jan Paweł II, *Homilia podczas Mszy św. odprawionej na lotnisku w Mastowie* [Kielce, 3 czerwca 1991 r.]; źródło: http://www.opoka.org.pl/biblioteka/W/WP/jan_pawel_ii/homilie/14kielce_03061991.html[dostęp: 30.01.2014 r.]

Pewnego dnia podczas śniadania w Castel Gandolfo, odnosząc się do samego siebie, powiedział: „Nie wiem czy historia zapamięta tego Papieża; myślę, że nie. Jednak, jeżeli to zrobi, chciałbym, by był pamiętany jako Papież Rodziny”. W istocie, tematyka związana z małżeństwem i rodziną leżała zawsze na sercu jego duszpasterskich zmartwień (...) „To, co mnie do głębi poruszyło”, wspominał jeden z wiarygodnych świadków, to „dowody uczucia i miłości, które kierował do tych, którzy znajdowali się w trudnej sytuacji rodzinnej”. (Ks. Sławomir Oder, Saverio Gaeta, *Dłatego święty*, Kraków 2010, s. 136)

Grupa VI

Całkowitą nowością w działalności diecezji była opieka, którą arcybiskup otaczał samotne matki (...). Zarzucali mu, że postępując w ten sposób, usprawiedliwia nieprawidłowe zachowania. Wojtyła odpowiedział, że głównym założeniem tego działania jest ochrona niewinnych dzieci (...) Obrona życia, również podczas pontyfikatu, była dla niego jednym z głównych priorytetów. Jeden ze świadków procesu beatyfikacyjnego opowiedział, iż pewnego dnia Jan Paweł II podczas dyskusji na ten właśnie temat, spojrział na niego przenikliwie i podniósł do góry rękę w geście ogromnej siły, mówiąc: „Musimy podejmować każde możliwe działanie, by sprzeciwić się odrażającej zbrodni aborcji”. (Ks. Sławomir Oder, Saverio Gaeta, *Dlatego święty*, Kraków 2010, s. 68 - 70)

Cywilizacja, która odrzuca bezbronnych, zasługuje na miano barbarzyńskiej. Choćby nawet miała wielkie osiągnięcia gospodarcze, techniczne, artystyczne oraz naukowe” (...) Wiele razy powtarzam - i jestem tego pewny - że największym niebezpieczeństwem zagrażającym pokojowi jest dzisiaj aborcja. Jeżeli matce wolno zabić własne dziecko, cóż może powstrzymać ciebie i mnie, byśmy się nawzajem nie pozabijali? Jedynym, który ma prawo odebrać życie, jest Ten, kto je stworzył. Nikt inny nie ma tego prawa: ani matka, ani ojciec, ani lekarz, żadna agencja, żadna konferencja i żaden rząd. (*Homilia Jana Pawła II w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu* [4 czerwca 1997 r.]; źródło: <http://www.info.kalisz.pl/pope/> [dostęp: 30.01.2014 r.]

Grupa VII

Międzyreligijne spotkanie zwołane 27 października 1986 roku w Asyżu (...) dzień ten będzie okazją, by „być razem i modlić się (...) jeden obok drugiego, by wybłagać u Boga dar, którego cała dzisiejsza ludzkość bardzo potrzebuje do przeżycia: pokój. (Ks. Sławomir Oder, Saverio Gaeta, *Dłatego święty*, Kraków 2010, s. 139)

Grupa VIII

Pewnego niedzielnego ranka, w kościele św. Floriana, grupa wiernych długo musiała czekać na niego, zanim pojawił się, by odprawić Mszę Świętą. Wszedł do kościoła dopiero, gdy zakrystian, który przyszedł go ponaglić, pożyczyl mu swoich butów. Minionego wieczoru młody wikariusz oddał swoją jedyną parę butów zaprzyjaźnionemu studentowi, który ich potrzebował. (Ks. Sławomir Oder, Saverio Gaeta, *Dłatego święty*, Kraków 2010, s. 161)

Przykładem, wśród wielu innych, jest mało znane wydarzenie, które miało miejsce podczas jednej z wizyt duszpasterskich w Brazylii. Podczas spotkania z wiernymi w Wawelach w Rio de Janeiro Jan Paweł II był bardzo poruszony ogromną biedą jednej z rodzin. Ściągnął zatem swój pierścień i przekazał go matce dzieci, które tłoczyły się wokół niego. Był to złoty pierścień, подарowany przez Pawła VI z okazji otrzymania nominacji kardynalskiej, jednak nie wahał się go oddać, ponieważ była to w danym momencie najcenniejsza rzecz, jaką posiadał. Na pozostałą część podróży był zmuszony pożyczyć pierścień biskupi od kardynała sekretarza Stanu. (jw., s. 165-166)

Załącznik nr 2

Metaplan

Jak jest?	Jak powinno być?
<div style="border: 1px solid black; width: 280px; height: 24px; margin: 0 auto; text-align: center;">.....</div>	
Dlaczego nie jest tak, jak być powinno?	Co dobrego mogą zrobić święci?

Fragmenc homilii Jana Pawła II wygłoszonej 6 czerwca 1979 roku w Częstochowie

Odkrywamy więc siebie: odkrywamy w sobie człowieka wewnętrzne-
go z jego właściwościami, talentami, szlachetnymi pragnieniami, ideałami
– ale równocześnie odkrywamy słabości, wady, złe skłonności, egoizm,
pychę, zmysłowość. Czujemy doskonale, że o ile pierwsze rysy naszego
człowieczeństwa zasługują na to, aby je rozwijać i umacniać – to drugie
musimy przewycięzać, zwalczać, przetwarzać. W ten sposób – w żywym
kontakcie z Panem Jezusem, w kontakcie ucznia z Mistrzem – rozpoczyna
się i rozwija najwspanialsza działalność człowieka; nosi ona nazwę: praca
nad sobą. Praca ta ma na celu kształtowanie samego swego człowieczeń-
stwa. O ile w życiu naszym przygotowujemy się do spełniania różnych
prac i zadań w takim czy innym zawodzie, to ta praca jedynie zmierza do
ukształtowania samego człowieka: człowieka, jakim jest każdy z nas.

To jest bardzo ważne stwierdzenie. To – można powiedzieć – „od-
krycie” dokonuje się właśnie w młodości, właśnie w waszym wieku. To
wszystko, co tutaj powiedziałem, jest tylko bardzo zwięzłym szkicem. To
odkrycie jest ciekawe, wspaniałe, jest także czymś niepokojącym. Wnio-
sek praktyczny: mój kochany chłopcze, moja kochana dziewczyno, nie
możesz zrezygnować z tego odkrycia, nie możesz zrezygnować ze swego
wnętrza. To jest wielkie niebezpieczeństwo, które grozi człowiekowi za-
wsze, grozi człowiekowi w młodości. Łaską waszego wieku jest obudze-
nie człowieka wewnętrznego. Nie można go gasić!

Praca nad sobą, o której mówię, jest jak najbardziej osobistą współ-
pracą z Jezusem Chrystusem, na podobieństwo tej, jaka dokonała się
w uczniach, wybranych przez Niego, gdy zawezwał ich do swojej blisko-
ści. Musicie myśleć o sobie w kategoriach uczniów Chrystusa. Chrystus
wciąż ma uczniów, wszyscy jesteście Jego uczniami – jeżeli słuchamy
Jego słowa, jeżeli je rozważamy, jeżeli sięgamy w głąb naszego serca,
jeżeli Mu to serce otwieramy, jeżeli razem z Nim kształtujemy w sobie
cierpliwie, wytrwale nowego człowieka. Nawet czasem nie zaszkodzi, jak
się nad sobą zamyślisz i zmartwisz. Nawet czasem nie zaszkodzi, jak się
na siebie zgniewasz. To lepsze, niż gdybyś miał lekkomyślnie przeżywać
swoją młodość i gubić wielki skarb, wielki, niepowtarzalny skarb, który

w sobie nosisz, którym jesteś ty sam – każdy, każda. Tego nas uczy Chrystus, tego nas uczy Chrystus o każdym z nas i dlatego wam, młodym, nie wolno stracić z Nim kontaktu, nie wolno zgubić Jego wejrzenia, bo jeśli by to się stało, przestaniecie wiedzieć kim jesteście, przestaniecie odczuwać, jakim skarbem jest każdy z was, życie każdego z was, osobowość każdego z was – jedyna, niepowtarzalna. (Jan Paweł II, *Homilia w czasie Mszy św. odprawionej dla alumnów, młodzieży zakonnej i służby liturgicznej* [Częstochowa, 6 czerwca]; źródło: <http://mateusz.pl/jp99/pp/1979/pp19790606b.htm> [dostęp: 29.01.2014 r.]

